

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ҚИШЛОҚ

Ўзбекистон Коммунистик

1974 йил 1 январдан буён нашр этилади

ҲАҚИҚАТИ

партияси Марказий Комитетининг газетаси

Душанбадан ташқари ҳар куни чиқади

Баҳоси 3 тийин

1990 йил 2 октябрь
СЕШАНБА
№ 224 (5.017).

Маррадан ўзганлар

90 ФОИЗИ МАШИНАДА

Ҳама нарсагини оғси — меҳнат. Бу ҳақ баҳорат, ҳам патта ҳақиқат. Сидқидил меҳнат билан қилгани меҳнат, ҳақ қачон ноинда қолмайди: юзигини ёруғ қалади, муродини таткази.
Инд бошидан оғси ин қил билан далага қийди. Еримани диддангидек экинча ҳозирлади. Чигитин бир текис, соғлом ундирди олтинга кўп ҳаракат қилди ва бунга эришди. Айниқса, ниҳоллар парварнишда агротехникани тўла қўллага муваффақ бўлганимиз мақсада эришувимизда асосий оғил бўлди. Ўғзаларини машинабоқ қилиб, ёввойи ўтлардан холи ўстирдик.
Ҳосил этилиб пилишини кутдик. 80—90 фоиз қўсақ очқилмағулача термини бошдамасликка ахд қилдик. Ҳар қайда ҳосилни машинада териб олишнинг афзаллигини амалда қўшишни истидик. Бунга жамоамизнинг барча аъзолари яқдил қўшилишди. Бу орда терим машиналарининг тайёргарлигини, механизаторларнинг руҳиятини ҳам синовдан ўтказиб олдик. Ҳар ҳолда дастлабки ишонч пайдо қилдик.
Ҳар бир терим машинасида теримчи ва машина боққичи ва ҳозирлаб қуйдик. Унга яра-

ша ишчи кучлари ажратдик. Машина теримига механизаторга эмас, барчамиз, ҳатто ошпазмиздан тортиб, кўча болалар боғчисга тарбиясигага руҳан тайёрландик.
Машина терими бошланган биринчи кундаёқ салкам 9 фоизга етказиб пахта топширдик. Кейинги кунларда 10—11 фоиздан камайянди. Теримда иштирок этаётганлар учун қулай шарт-шароитни яратдик. Улар бутун кучларини теримга қаратиш имкониятига эга бўлишди.
Шундай қилиб, ўн иш кунинда пахта тайёрлаш бўйича давлат буюртмасини адо этдик. 80 гектар майдоннинг гектарыдан 27,1 центнердан юқори нави хом ашё териб топширдик. Жамаи ҳосилининг 90 фоизини машиналар ёрдамида териб олдик.
Аваллари бундай рақамларга ишонмасдик. Бу мавсумда эса машиналар қудратини ўз қўлимиз билан кўрдик. Сентабрниг иккинчи ўн кунини гутамасдан оқ режани бажардик. Бундай режа муддатда маррага етганини очғи хабаригага ҳам келтирмаган эдик.
Механизаторларимиз ҳимматини кўйиб қолдик. Маҳоратларини тўла намойиш

этишди. Энг қувонарлиси терим агрегатлари беҳато, тўрттовсиз ишлатилди. Судгонбой Қаримов, Муродил Раҳмонов, Авазбек Мадуларов ваби механизаторлар кўнига 6—7 тоннадан пахта теришди. Яна бир таҳсинга лойиқ жиҳати шу бўлдики, пахтани тўкмай теришди.
Механизаторларгина эмас, кўпнингкилограммиги теримчиларимиз ҳаммати ҳам баланд бўлди. Мавлудхон Қаримов, Саломатхон Маҳкамова, Сувайдахон Ҳурматов, Азизахон Ҳамроқулвалар кўнига 100—120 килограммдан пахта териб хирмоннинг жадал юксалишига муносиб ҳисса қўдилар. Уларнинг номлари бутун ноҳиямизга маълум бўлди.
Планини бажардик. Лекин ҳали ҳосилини талайгина қисми далада. Биз аниқ ҳисоб-китоб қилиб чиқдик ва ана ҳар гектар майдондан 3 центнердан ҳосил йиғиштириб олиб, ҳосилдорлигини 35 центнерданга етказишига ахд қилдик. Шундай имкониятими бор ва бунинг у дасидан чикамиз, албатта.
А. ЭСОНОВОВ.
Пахтаобод районидида «Мадания» давлат хўжалигининг бригада бошлиғи.

Ким Пен Ха номли колхоз Урта Чирчиқ районидигина эмас, Балки Тошкент вилоятидаги илгор хўжаликлардан. Бу ерда барча турдаги экинлардан, айниқса пахтадан мўл ҳосил етиштиришнинг ҳадисини олган миришкорлар талайгина. Шу боис даярни ҳама тармоқлар фойда келтирари. Жорий йилда заршунослар 850 гектар ерға чиги қаддоган эдилар. Дехқончилик илму амалига рўзиб қилинган меҳнат ўз самарасини берди. Далаларда кўз-

ин қувонтирарли даражада мўл ҳосил етиштирилди. Ҳар гектар ердан 27 центнердан хирмон уюш мўлжалланди. Дастлабки терим белгиланидан сўнг анча кўп ҳосил етиштирилгани маълум бўлди. СУРАТЛАРДА: 1. 6-ижара кооперативи механизаторлари Собир Тўшбеов ва Одил Темиров. Уларнинг шу кунгача уйған хирмонлари 200 тоннадан оғиб кетди. 2. Пахтаобод терим важдида.
А. МАЛЬЦЕВ олган суратлар

ХИРМОНГА БАРАКА!

Жумхурият вилоятларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 1 октябрда булган МАЪЛУМОТ (Режага нисбатан фоиз ҳисобда)

Вилоятлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Шу жумладан машинада терилгани	
			Бир кунда	Мавсум бошидан
Хоразм	2,93	80,31	2,22	43,25
Фарғона	3,37	70,48	3,15	41,96
Анджон	4,14	67,70	4,52	53,79
Сурхондарё	4,20	67,58	5,48	74,75
Бухоро	4,19	66,11	4,43	36,30
Қашқадарё	4,34	61,50	5,05	59,79
ҚАССР	3,80	59,41	3,96	61,24
Самарқанд	3,86	57,01	4,37	57,56
Наманган	4,25	52,45	4,93	37,84
Тошкент	5,98	40,52	6,87	38,93
Жиззах	4,80	39,29	5,78	44,11
Сирдарё	5,30	37,14	6,27	40,03
Жумхурият бўйича:	4,21	59,08	4,77	49,07
Шу жумладан:			ингичка толали пахта	
Наманган	4,13	77,28	—	—
Сурхондарё	5,08	67,83	6,65	71,91
Бухоро	2,94	37,84	1,45	5,37
Қашқадарё	2,12	17,21	8,47	49,70
Жумхурият бўйича:	3,99	49,60	6,83	67,50

Ярим довон ошилди

жабов зангори нема бункерларидан бўшатилди. Пешқаддам жамоа ўз имкониятларини чамалаб кўриб ҳосилдорлигини 45 центнерга етказишга бел боғлади.
Наримонов номли жамоа хўжалигининг Ҳасан Жўраев бошлиқ бригадаси заршунослари ҳам пешқаддамлар сафига боришарди. Улар 40 гектар пахтазорининг ҳар гектарыдан биринчи теримдаёқ 26,6 центнердан хом ашё йиғиштириб, йиллик режани урдаладилар. Ҳосилнинг 90 фоизини механизатор Ҳусан Жўраев пулат этакдан бўшатди.

«Ромитан» давлат хўжалигини ҳам зафар маррасига етиб келётган жамоалар кун сайин кўпаймоқда. Кўни кеча қўриқ ерда дехқончилик қилаётган Иброҳим Назаров бошлиқ бригада қўлқуварлари галаба маълумотномаишга имзо чекидилар. Қўриқда етиштирилган ҳосилининг ҳаммасини механик ҳайдовчи Ҳикмат Худоёровнинг ўзи саранжомлади.
С. ВЕШИМОВ.
Ромитан район «Дустлик байроғи» газетасининг масъул котиб.

ришга ахд қилишган. Вилот селекционерлари яратган маҳаллий нав илақ пахтадан экерини хўжаликларда мўл ҳосил етиштирилмоқда. Дехқонлар бу навиинг ҳосилдорлиги беланд эканлигига, машина термини учун қулай ва тезлишига ахди беҳато берилмоқда. Жорий йилдан бошлаб ҳарид нархи ҳам бироз бўлса, қимматлашди. Биринчи теримдаёқ машиналар ёрдамида 26—30 центнерга ҳосил йиғиштириб олинмоқда. Бўлим даладан 9 та машина ишлатилмоқда. Ҳар бир механик-ҳайдовчига эгитилар тексиментини. Суворий Эшим Хушбоқов ўғли Алишер билан биргалликда ўн кунда 120 тоннадан зиёд пахта терди. Ҳар никаласига бир тонна учун 18 сўм, иссиқ овқат учун тўрт сўмдан пул тўланмоқда. 14—15 тоннадан пахта таяётган ота-бала механизаторлар бил кунда 300 сўмгача даромад қилишарди. Бригада бошлиғи Қосим Ҳақбердивининг ўзи ҳам тўрт кеторли машинада ўғли Баҳодир билан биргалликда юз тоннадан зиёд хирмон уйдик. Бултур Ҳар гектар майдондан 37,8 центнердан илақ пахта хирмони кўтарган бригаданиннг ўн беш нафар аъзоси амалдаги йилда ҳосилдорлигини кўрди центнерга етказишга қўлашарди. Биринчи теримдаёқ қабул пунктга юз тонна пахта топширилди, режани етмиш фоиз адо этидилар.
Ҳосил деҳқон чўтига тўри келсе, унинг учун бундан катта бахт йўқ. Бригада бошлиғи билан ҳали машина териб ўтмаган пайдалади бир тул гўзани кўздан кечирдик. У олинган, ҳали очилди улгурмаган кўсақларини саяиб кетди. 37 та кўсак чамандек очилган. Давлат хўжалиги партия комитети аъзоси Абдуосид Чориев бошқарватган бўлим пахтакорлари 376 гектар майдоннинг гектарыдан 35 центнердан Терми—16 нави ингичка толали пахта хирмонини кўта-

ашен фурсатин бой бермасдан йиғиштириб олишди. Бултур шу пайтда хўжаликда атиги 1,8 фоиз пахта тайёрланган эди. Жорий йилда нафар Ленин номли давлат хўжалигида, Балки илақ пахта етиштиришнинг илоятда ҳам суръат гойа юқори.
Мусобақадос Бўдиннинг номли давлат хўжалигида ҳам шундай маззара ҳукмрон. Хозирнинг ўзида ўнлаб бригадалар маррага яқинлашарди. Вилот партия комитети бюро аъзоси Хўжамкул Рустамов бошлиқ звено аъзолари эса бир неча кундан буён мажбурият ҳисобига пахта топширишарди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Жиянкул Рустамов етарқили қилаётган бўлим деҳқонлари бугунгача 850 тоннадан зиёд пахта тайёрлаб, жамоалар ўртасида пешқаддамлик қилишмоқда. Яна 450 тонна оқ олтин топширилсе, марра эгланари. Улар сентабри ойининг иккинчи ўн кунлигига йиллик режанин 46 фоиз миқдорда хом ашё сотиб, мусобақадос биринчи бўлишди. Бунинг заванга 1500 сўм муқофот берилди.
— Деҳқонларимиз 83 гектар майдондан 301 тонна пахта топширишлари керак, — дейди бригада бошлиғи Холмилов Савронов. — Биринчи теримдаёқ 280 тонна серанжомланади. Мажбурият — 45 центнер. Илгари деҳқон гўзани барвақт чеканиб қилиш, гўза баргини туттиришдан чўчирди. Не-не ҳилларга қилинарди, баъзан самолётни учуриб, дори ўрнига сув сепадилар пақталар ҳам бўлган. Хозирнинг ўзи эртга пахта еттиштириш учун ҳар бир тадбир барвақт амалга оширилши кераклигини ҳис этмоқда. Хўжалигимизда қалай ўғитишдан тўри фойдаланилоти. Бу йил бир қисм майдонда гўза баргини тўктиришда дароҳ бўлаётган. Жумхуриятимиз рек-терларидан пахтакорларимизнинг жиннатдор бўлаётган-

ликларини айтмайсизми! Бир килограмм пайтасига 25 тийиндан қил тўланапти. Яхши меҳнат қилган теримчи бир ойда иктисодий жиҳатдан ўзини бир оз ўнглаб олши мумкин. Мўқаддам Чориева укеси Алишер билан биргалликда ҳозиргача хирмонга 3324 килограмм пахта тўқди. Опа-уқалар бир кунда 210 килограммгача дурдонда терилмоқда. Зумрад Бегимқуллова эса синглиси Тожиқол билан биргалликда 3100 килограмм хирмон уйдик.
Бўри Муродов бошлиқ бригадада 22 сентабрда машина теримига киришилди. Биринчи теримдаёқ ҳар гектар майдондан 31 центнердан ҳосил йиғиб-териб олинди. Ҳозир ҳам ҳар тул гўзда 10—15 тадан қўсақ мавзуда. Бу ҳол режадега 35,5 центнерни эмас, ҳатто 45 центнерлик маррани эгзаллаш имконини берди.
Ҳар иккала жамоада терим мавсуми чинкам меҳнат рақобати тусин олган. Бундан икки кун олдин суръатда Ленин номли давлат хўжалиги пахтакорлари бироз олдинга ўтиб олди. Фирқ ўн фоиз бўлса, Бўдиннинг номли давлат хўжалиги меҳнатчиларини чўчишганлари йўқ. Ҳозир юзта машинадан 95 текс ишлатилмоқда. Далаларда 1400 нафар теримчи меҳнат қилимоқда. Машиналар ёрдамида кунга 550—560 тонна, кўнда эса 68—70 тонна пахта терилмоқда. Суръатда эз бўлса-да, октябрнинг сабабига келса, пункт даладан келтиришнинг ҳосилини қабул қилиб олтишга улгурмаптир. Дароҳаддан ташқари, пункт иккерсини 20—30 талаб хом ашё ортлик терим арра наваб кўтиб турмоқда. Пахтани гарамлашда теримчи кучи етмишгаптир. Хўжалик 20 нафар ердэмчиник амалдорларидан, эрта-индини ишда ўзгариш ясалди.

Б. КЕНЖАБОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» музбири.
Ҳудоназаров М. Ф. Шатровлар бор. Хўжакда совет маданияти эҳтижларини, унинг арбоблари тўғрисида гамхўрлик қилишни бевосита Президент хомийлигига олиш бунинг қилинган. Мамлакат раҳбарлари юз берган вазиетини қатъин ўзгартириб юборадиган ҳаракатларини амалга оширишлари зарур, чунки бутун Ватан маданиятини ривожлантириш — давлатимиз ҳаётиийлигининг кафолатидир. Сўнги даврдига амалий турмуш маънавий ва ижтимоий-сиёсий турмушда, уни янада ривожлантириш учун янада давлат маданияти мустақиллиги ҳаётиий вазиетини вужда келтиришда маданиятининг роли тўғрисида батафсил фикрлашиб олиш эди.
Президентга учрашув қатнашчиларининг муножаатномаси топширилди. Улар орасида Ч. Т. Айтматов, Р. А. Биков, Р. Х. Ҳамзаев, А. А. Говсаров, Н. Н. Губенко, С. П. Залигин, М. А. Захаров, К. Ю. Лавров, Д. С. Лихачев, Ю. В. Никулин, Б. И. Олейник, В. Г. Распутин, Ю. М. Солонин, М. А. Ульянов. Д.

«Қишлоқ ҳақиқати»га обуна қандай борапти?
ХУРМАТИН БАЖО АЙЛАБ
Пайарик районидидаги Ветеранлари ва байналмилалчи жангчилар «Қишқир» маблагидан обуна қилинмоқда.
Сўнги пайтда жумхуриятимизда халқимизнинг турмуш фаровонлигининг ошириш йўлида гамхўрлик билан йўқрилган қатор муҳим қарорлар қабул қилинди. Уруш ва меҳнат эртариқларининг моддий иктисодий аҳволини яқинлашга қаратилган бир қанча ўнлашлардан бир қанча фарғиларимизга меҳнат ветеранлари ҳар қанча ердокча, «заат-ҳурметга» лойиқдир.
Ҳар бир катта ишда ҳурматли қарилар билан мустақиллиги фаоллигини одадат тусига кириб бормоқда. Бу йил ҳам йиғин-терим мавсумини бошлаш арасида ветеранлар иштирокида катта йиғин ўтказдик. Қариларимизнинг бу хусулда фикр-мулоқазатларини иштирок қилдик олдиқ. Мана, ишимиз

Кейинги пайтда халқке кириб етишган, бир бадавлет отақонлар ва онақонларнинг иштироки билан хўжалик қилишнинг йўлига қўйдиқ. Хўжалик раҳбарлиги эса тарбиявий аҳамиятга моллик бўлди тадбирларга бошқош. Эзеллик соғалари тайёрлаш, миз. Сўнги пайтда жамоамизда Зарбуан Рустамов, Софи Худойназарова, Зархол Эшонқул, Елғош Шодиева каби уруш ва меҳнат ветеранларининг юбилей кечалари бўлиб ўтди.
Айни пайтда уруш ва меҳнат ветеранларига имконинг даражасида моддий ярдэм қўрсатилмапти. Шу йил баҳорда каттич амйир оқибетида (Давоми 3-бетда).

Марг майдонда синалади

ДЕХҚОН ХОМЧЎТИ

Қўриқ Ленин йўли райони пахтазорларидида ҳар куни 385 та терим машинаси жавагон урмоқда. Уларнинг қочқиларидан хирмонга икки минг тоннагача оқ олтин ағдариламоқда. Яқин ҳосилининг тўқсон фоизини техника воситалари ёрдамида териб олишга бел боғлаган Бўдиннинг номли ва Ленин номли давлат хўжаликларида айниқса кўрсаткич юқори бўлмоқда. Марра сари дадил оқилаётган пахтакорлар кўнига қабул пунктга йиллик режанин 4—4,5 фоиз миқдорда оқ олтин топширишарди.
Бундай юқори суръатга биринчи гада пахтакор «механизатор» калар-қиммати ошаётганлиги, иш ҳақидаги жиҳадий ўзгариш қанот бўлаётди. Ленин номли давлат хўжалигинида ҳозир теримда 2500 нафар киши иштирок этмоқда. Авваллари ҳатто аҳолилар уйма-уй юриб, пахтакорларга медалдор бўлишди, деб тарғибот қилишарди ҳам далага бунча аҳди чикамаган. Сабоби — бир килограмм кўлда терилган пахтага дастлаб беш тийин, қорли-эмгрли: кунлар бошланиб, дупли тор келганда эса ўн тийин ҳам тўланапти. Эндики, мавсумнинг дастлабки кунидан оқини бир килограмм пахта учун 25 тийиндан ҳақ берилмапти. Теримчи кўнига келганда йиғирма беш сўм даромад қилаётди. Иш ҳақи ҳар беш кунда тўланапти.
Омон Худойкулов бошқарватган бўлим пахтазоридида Абил бобо Ҳасенов билан сўббатлашдик. Чўлда кўп йил ашеб, меҳнат қилаётган оқсонкол. Бу йилги мавсумда белгила эваб бўлган далага чиққинини ўзи пахшайиб қолдиқ. Ҳозир ҳар оқсонкол беш киши теримда қилишмоқда. Қаҳрамон она Хусановай Ҳасеновнинг йамай-синми, қилари қатори юз килограммдан ошқориб пахта термоқда. Улар кўнига хирмонга

500—550 килограмм илақ пахта тўқилапти. Демак, ҳондонга ҳар куни 125—150 сўм даромад келаяпти. Бундай миқдорларини ўнлаб келтириш мумкин.
Ҳа, деган туяга медал. Хўжалигинида бир теримчи ўртача 51 килограммдан пахта термоқда. Яқин ҳосилининг 70 фоизини, яъни 9300 тоннасини зангори кемалар қолчиларида ағдарилишига бел боғлаган механизаторларининг ҳам шашти беланд. Шу кеча-кундузда давларда 100 та машина тўқтовсиз ишларди. Ҳар бир ёрдамида 5—6 тонна хирмон уюшмоқда. Агрегатлар ишлатилган пайдалардаги манзарани кўриб ҳавас қилдик. Пахтани ташибда тракторчилар шўшиб қолдишмоқда.
— Деҳқонга инои-ихтиёрнинг берилшин, унинг мустақил фикр юритиб, ҳар ишчи режа билан амалга ошириши ҳаммамизга англилик туғдирилмоқда, — дейди хўжалик директори Абдуясолов Ғозиев. — Ҳар кунини 4,5 фоиздан кўп пахта топшириш бизнинг хўжалигимиз учун осон эмас. Тарозидан 650 тоннагача пахта ўтказилмапти. Сифатин ҳам ахши. Илгари машинада терилган пахтакининг ифлослиги даражаси 23 фоизгача кўтарилган. Ҳозир кўрсаткич 12—13 фоиздан

ошмаптир. Гўза баргини тўқтиришга алоҳида эътибор берилди. Дори сепадик, барг қилишини сабр-тоқат билан кутдик. Жорий йилдан эса зарвод қошидига пунктни ўз ичкаримизга олганмиз. Бу ҳаммамизнинг масъулиятимизни оқиради. Пунктга сифатли пахта олиб бораётган деҳқон учун пиравард натижа чакки бўлмапти. Тола кўп ва сифатли бўлса, хўжалик учун кўни фойда, Бундан ташқари, чигитин ҳам ўзимиз сотамиз, ундам чиққан шулуҳа ва кунжаранин бир қисми чорвачлик фермаимизга келтирилди. Шу тарзда пахтакор ўзини илгарикидек шунчалик хом ашё етказиб беришни эмас, Балки маълумотиинг ҳақиқий эгисидек ҳис эга бошлади. Бунинг учун маълумот сифати беш мезон бўлмоғи керак. Ҳозирги хомчўтиларга қараганда, хўжалигимизнинг тармоқдан кўрадин даромади 5 миллион маблаг эмас. Демак, келгуси да кўнига ижтимоий муаммоларини ҳал этиш учун катта имконият туғилди.
Эрталаб гўзадан шўдринг кўтарилиши билан терим агрегатлари далага шўғришмоқда. Ҳар бир далада 5—6 тадан пахта таяётган агрегатларининг хўжалиқни қўсоқларини қомитга келтирди. Кенг майдонларда улаётган оқ олтинни фақат топшириб улгурши керак.
Давлат хўжалиги партия комитети аъзоси Абдуосид Чориев бошқарватган бўлим пахтакорлари 376 гектар майдоннинг гектарыдан 35 центнердан Терми—16 нави ингичка толали пахта хирмонини кўта-

Долзарб мавзуда суҳбат

БОЗОР БУСАҒАСИДА

Қиш бошланишига ҳали анча бўлишига қарамай, унинг яқинлашиб келаётганини ўзбекистон энергетика иншоотларида шундоқгина сезилиб турибди: иссиқлик электростанцияларининг блоклари қиш мавсумида ишлашга тайёрланмоқда, ускуналарни ремонт қилиш, иссиқлик шохобчаларини алмаштираш борасидаги ишлар жадал суратларда олиб борилмоқда. Бу тасодифий эмас. Зотан, қушқиш даври тармоқ меҳнатқашлари учун энг масъулятли ва мураккаб давр. ҲаТТАГ мунглири Л. Левин билан «Ўзбекиэнерго» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори М. С. Топшуловот энергетиклар қишлоқ-қировли куларга қандай тайёрларлик кураётганлари, истиқболда бизни нималар кутайтиганини тўғрисида суҳбатлашдиклар.

— Марат Содиқович, мана, октябрь ойи ҳам бошланди, дедик сизнинг бўлишларини учун оқсоғишта кулар тугайпти...

— Оқсоғи айтсам, бизда оқсоғишта куларнинг ўзи бўлмайди. Етаси фасли биз учун қандайдир дам олиш мавсуми деган фикр мутлақо нотўғри. Апрель ойининг охиридан бошлаб барча гидро ва иссиқлик электр станцияларида, электр тармоқлари қорхоналарида, марказий қозонхоналарда ремонт-профилактика даври бошланади. Бу ерда тап жумхурият шаҳар ва қишлоқлари, саноат қорхоналари ва электр энергия ис-теъмолчиларида эмас. Одатда, қишлоқ муносаби-лиги қиш давридагидан унча ҳам эмас. Минтақамизнинг хусусияти шундаки, бу даврда экин майдонларини кең қўламда машиналар билан сугориш бошланади, бу эса, табиийки, энергия таъмино-ти барқарор бўлишни талаб этади. Ҳозирги кунда ССР иссиқлик электр станцияла-ри 95 фоизга яқин энергия-ни ишлаб чиқаради. Ёзда эса сув етарли бўлган давр-да ҳам, ўзимизнинг ҳам қиш-ни Тожикистон ва Қирғизис-тоннинг гидростанциялари ту-ла қувват билан ишлайди, улар халқ хўжалиги ком-плексининг қўшимча ахтиёр-ларини қондириб туради.

Кейинги икки йилда қиш даврида энергия энг кўп иш-латиладиган давларда унча-лик муаммоларни бошимиз-дан кечирмадик. Энергия бирон бир чеклашсиз ис-теъмолчиларга бериб турил-ди. Бўлажак мавсумда ҳам аҳвол худди шундай бар-қарор кечади, деб ўйлай-ман. Лекин, бу ўрнида ГРЭСлар ўзбекистондаги

қисмларсиз ва бошқа юзлаб буюмларсиз энергетика ком-плексини аниқ ишлаши мум-кин эмас. Маҳсулот етказиб-бериш қорхоналар билан бар-вазид мумкин бўлмаган нарсаларни талаб қилдилар. Одатдаги материаллар учун тақчил молларни сўрайди-лар. Масалан, шериклари-миз хом ашёни бир марома-да етказиб бериб туриш учун биздан... мева-сабзавот кон-серваларини талаб қилди-лар. Бундай вазиятда жум-хурият ҳукумати бизга ёр-дам берганини яқин бўлди. Ҳукуматимиз талаб этилаёт-ган маҳсулотларни жўнатиш-имкониетини топди. Бундай бўлмаганида аҳолимиз не кечади?

Мени тўғри тушуниши-нигизни хоҳлайман: мамла-кат халқ хўжалиги комплексид-а энергетика алоҳида, устун ўнатилиши мақом берилиши керак. Мен бунда тор изла-ви манфаатларга асослан-ган бўлмайман. Энергетика ин-шоотларининг бир марома-да ишнинг таъминлиги ту-рларидан бир дунё муаммо-ни келтириб чиқаради. Ле-кин ўшанда бошқа иложи-миз йўқ эди. Ҳозир эса аҳ-вол ўзгача. Тахминот ГРЭСи қурилиши тугалланди, янги Ангрэн электр станцияси қувватлари кўпайтирил-моқда.

Бугунги кундаги аҳвол қуй-идагича: 15 октябрда ба-рча ГРЭС, ТЭЦлар, мар-казий қозонхоналар, кичик станциялар қиш даврига тах-ти қилиб қўйилди. Худди шу мuddатта магистрал исси-қлик шохобчаларини ётқи-риш ишларини ҳам тугал-лаймиз. Бироқ, ана шу ти-гиш иш жадалини муваф-фақиятли уудалаш учун бир қанча муаммоларни ҳал қи-лишга тўғри келди. Ҳозир ҳам талай муаммолар ол-димизда турбди.

Бундай муаммолар ни-малар била бoғлиқ?

— Биринчи навбатда, моддий-техника таъминоти билан. Маҳсулот етказиб-бериш системасининг муна-сосиблиги бузилганлиги, марказлашган ҳолда фонд материалларини етказиб бе-риш қисқартирилганлиги са-бабли маҳсулот етказиб бе-рувчи қорхоналарга мухта-ссиларни юборишга мажбур бўлдик. Ис-темола, мураккаб ускуналарга зарур ахтиёр

ларидилар. Лекин бир неча йилдан кейингина қутилган натижани қўлга киритамиз. Ҳозирча эса мамлакатимиз-нинг бошқа станцияларидан мутахассисларни тақдил-а этишга мажбуримиз. Биз би-лаш одамларни илтимой жўнатиш қимоя қилишга қаролат бериладиган шарт-номалар тузишда, деб ўй-лаймиз.

— Қиш даврида электр қуввати жуда кўп ишлати-лади. Мавсум арафасида Янги Ангрэн ГРЭСининг 300 минг киловатт қувватга эга бўл-ган олтинчи блокни ишта ту-ширилиши керак. У ишта ту-ширилиши билан жумхурият энергетикаси янада куч-қу-ватга тўлса керак?

— Албатта, унинг ишта туши-лиши бизга жуда катта мадад бўлуз эди. Унингсиз ис-теъмолчиларимизнинг электр энергияси билан пўхта таъ-минлиги олмаймиз. Умуман, бизда резерв қувватлар бў-лиши зарур. Жумхурият ик-тисодий имкониетлари қўпа-либ бoраётганлиги, электр энергияси таъминоти тобора ортаётганлиги асосланиб, ил-мий-тадқиқот институтла-ри билан биргаликда тармоқ-ни ривожлантиришга доир тақлифларни ишлаб чиқ-дик. Бу тақлифларни жум-хурият ҳукумати муҳо-кама қилиб, иттифоқ энер-гетика вазирига ва СССР давлат план комитетига ю-борди. Улар мамлакатимиз-нинг 2005 йилгача мўлжал-ланган тўқис-тугал энергетика дастурига кирди, деб ўй-лайман. Бу ерда ишлар бир неча йўналишда олиб бoри-лади. Қурилаётган Талимар-жон ГРЭСи мавжуд қувват-ларга салмоқли хисса бўлиб қўйилади, унинг блоклари 3,2 миллион киловатт электр энергияси ишлаб чиқаришга қодирдир. Янги Ангрэн ГРЭСи қурилиши давом эт-тирилади, бу ерда блоклар со-ни санкизтага етказилади. Сирдарё ва Тахиташ ГРЭС-ларини кенгайтириш, Мубо-рак ТЭЦда турбогенератор ўрнатиш режалаштирилган.

Кичик гидроэлектр стан-циялар имкониетларидан фойдаланиш ҳам кўзда ту-тилмоқда. Сўх, Тўпаланг ва Ҳисорак ГРЭСларининг гене-

МОСКВА. Пойтахтнинг Москва районига асло ва яхши баҳолар билан ўқитган юқори синф ўқув-чиларини учун стипендиялар жорий этилди. Район Со-вети президиуми қабул қил-ган бу қарор умумий таъ-лим мактаблари ўқувчила-рининг билим олишга ва меҳнат ихтисосларини ўз-лаштиришга қизқишларини ошмирига қаратилган. Стипендиялар миқдори 20—25 сўм. Улар район бодже-ти ҳисобидан тўланади.

УФА. Бу ерда ёш томо-шабинлар театри очилди. Унинг жамоаси М. Гафурини Бошқирдистон акаде-мик драма театрининг ва жумхурият рус драма теа-трининг артистларидан, шу-нингдек Уфа санъат инсти-тутининг битирувчиларидан ташкил топди. Ёш томоша-бинлар театрида икки гру-па — рус ва бошқир тил-лари бор. Театр Уфада расман очилганига қадар

ЮНЕСКОНИНГ АХБОРОТИ ТАРҚАТИЛДИ

РИМ (ТАСС мухбири Алесандр ТАРАҚАНОВ). Ҳозир сайёрамизда на ўн иш-ни, на ёшнинг биладиган бир миллиарддан кўпроқ аҳоли бор. Жаҳондаги саводсизлик-лик қарши кураш билан боғлиқ масалалар юзасидан Римда халқаро конференция ўтказилган тайёргарлик қу-рилайотгани муносабати билан бу ерда тарқатилган ЮНЕСКОнинг махсус ахборотида шу ҳақда айтилган. Антуман 17 ноябрь кун БМТ Бош Ассамблеясининг 42-сессияси ташаббуси билан ўтказилаётган халқаро савод-сонлик йили доирасида бў-либ ўтади.

ЮНЕСКО ахборотида таъ-кидланганича, саводсизлар-нинг 75 фоизи Бангладеш, Бразилия, Ҳитой, Миср, Ҳиндистон, Индонезия, Эрон, Нигерия ва Покистон каби мамлакатларда яшайди. Би-роқ бу соҳадаги энг таш-

ВИШИ АХВОЛ Африка мамла-катларида юзага келган. Бу ерда ўқиб ва ёшнинг ўр-ганиш имкониетидан тўла маҳрум бўлганлар аҳоли-нинг 83—88 фоизини таш-кил этади.

Шуниси диққатга сазовор-ки, жаҳондаги саводсизлар миқдори чор-чочор кун ке-чиратган камбағал киши-лар миқдори билан амалда бир хил — улар 1,166 мил-лион кишини ташкил этади. Қолаверса, сайёранинг ом-мавий саводсизлик қамраб ол-ган раёнолари харитаси ҳам энг камбағал минта-қалар харитасига мос кела-ди.

Римда бўлиб ўтадиган кон-ференция, дейилади, ЮНЕСКОнинг ахборотида, ушбу муаммонинг қўлами, унинг бошқа масалаларнинг ҳал этилишига боғлиқлиги тўғрисида аниқроқ тасав-вур бериши керак.

МИЛЛИЙ ИБОДАТХОНА ҚУРИБ БИТКАЗИЛДИ

ВАШИНГТОН. 1 октябр, (ТАСС мухбири Игорь Бо-рисенко). Вашингтон мил-лият ибодатхонасига Индия патшадани олиб келинган минг фунтлик оҳан блокни сўнгги тош девор ўрнатили-ди. Ибодатхона 1964 йилда, президент Теодор Рузвельт даврида Вашингтоннинг энг юқори нуқтаси — Сайнт-эблен тепалигида қурила бошлаган эди. Теодор Руз-

ведъ ана шу ибодатхона пойдеворига биринчи гилти-ни қўйган эди. Энди жаҳонда қатталиги жиҳатидан ол-тинчи ўрнида турадиган бу музаам ибодатхона қурили-ши расман ниҳоясига еткази-лиди. Тантанали маросимда сўзга чяққан АКШ прези-денти Жорж Буш миллий юқори нуқтаси — Сайнт-эблен тепалигида қурила бошлаган эди. Теодор Руз-

МИЛЛИЙ ИБОДАТХОНА ҚУРИБ БИТКАЗИЛДИ

НЬО-ЙОРК. (ТАСС мух-бири Сергей КУЗНЕЦОВ). Американин «Вестерн гло-бал партнер» компанияси Қаваказини Қора денгиз со-соҳилидаги Совет кўрот-тириги Сочида меҳмонхона билан ишратгоҳ қуриш ху-сусида шартнома имзола-гани тўғрисида хабар қил-

ди. Унинг қароргоҳи Техас штатининг Остин шаҳрида жойлашган.

Ассонэйтед пресс ахборот агентлигининг хабар қилишича, макур лойиҳа, унинг амалга ошириш учун Со-вет-Америка қўшма қорхо-наси ташкил этилди. Бу қорхона 350 номерли меҳ-

монхона билан ишратгоҳ қурилишини бир ярм йил ичюда тугаллаши лoзим. «Вестерн Глобал партнер»нинг иккунчи директор Кеннет Брауннинг айтиши-ча, у Совет Иттифоқида хо-зирийн ўзидаёқ ишлаб тур-ган бир неча ишратгоҳ ўртисидо энг каттаси бўла-ди.

СУРАТДА: Жорж Буш неваралари билан. ТАСС сурати.

қисмларсиз ва бошқа юзлаб буюмларсиз энергетика ком-плексини аниқ ишлаши мум-кин эмас. Маҳсулот етказиб-бериш қорхоналар билан бар-вазид мумкин бўлмаган нарсаларни талаб қилдилар. Одатдаги материаллар учун тақчил молларни сўрайди-лар. Масалан, шериклари-миз хом ашёни бир марома-да етказиб бериб туриш учун биздан... мева-сабзавот кон-серваларини талаб қилди-лар. Бундай вазиятда жум-хурият ҳукумати бизга ёр-дам берганини яқин бўлди. Ҳукуматимиз талаб этилаёт-ган маҳсулотларни жўнатиш-имкониетини топди. Бундай бўлмаганида аҳолимиз не кечади?

Мени тўғри тушуниши-нигизни хоҳлайман: мамла-кат халқ хўжалиги комплексид-а энергетика алоҳида, устун ўнатилиши мақом берилиши керак. Мен бунда тор изла-ви манфаатларга асослан-ган бўлмайман. Энергетика ин-шоотларининг бир марома-да ишнинг таъминлиги ту-рларидан бир дунё муаммо-ни келтириб чиқаради. Ле-кин ўшанда бошқа иложи-миз йўқ эди. Ҳозир эса аҳ-вол ўзгача. Тахминот ГРЭСи қурилиши тугалланди, янги Ангрэн электр станцияси қувватлари кўпайтирил-моқда.

Бугунги кундаги аҳвол қуй-идагича: 15 октябрда ба-рча ГРЭС, ТЭЦлар, мар-казий қозонхоналар, кичик станциялар қиш даврига тах-ти қилиб қўйилди. Худди шу мuddатта магистрал исси-қлик шохобчаларини ётқи-риш ишларини ҳам тугал-лаймиз. Бироқ, ана шу ти-гиш иш жадалини муваф-фақиятли уудалаш учун бир қанча муаммоларни ҳал қи-лишга тўғри келди. Ҳозир ҳам талай муаммолар ол-димизда турбди.

Бундай муаммолар ни-малар била бoғлиқ?

— Биринчи навбатда, моддий-техника таъминоти билан. Маҳсулот етказиб-бериш системасининг муна-сосиблиги бузилганлиги, марказлашган ҳолда фонд материалларини етказиб бе-риш қисқартирилганлиги са-бабли маҳсулот етказиб бе-рувчи қорхоналарга мухта-ссиларни юборишга мажбур бўлдик. Ис-темола, мураккаб ускуналарга зарур ахтиёр

ларидилар. Лекин бир неча йилдан кейингина қутилган натижани қўлга киритамиз. Ҳозирча эса мамлакатимиз-нинг бошқа станцияларидан мутахассисларни тақдил-а этишга мажбуримиз. Биз би-лаш одамларни илтимой жўнатиш қимоя қилишга қаролат бериладиган шарт-номалар тузишда, деб ўй-лаймиз.

— Қиш даврида электр қуввати жуда кўп ишлати-лади. Мавсум арафасида Янги Ангрэн ГРЭСининг 300 минг киловатт қувватга эга бўл-ган олтинчи блокни ишта ту-ширилиши керак. У ишта ту-ширилиши билан жумхурият энергетикаси янада куч-қу-ватга тўлса керак?

— Албатта, унинг ишта туши-лиши бизга жуда катта мадад бўлуз эди. Унингсиз ис-теъмолчиларимизнинг электр энергияси билан пўхта таъ-минлиги олмаймиз. Умуман, бизда резерв қувватлар бў-лиши зарур. Жумхурият ик-тисодий имкониетлари қўпа-либ бoраётганлиги, электр энергияси таъминоти тобора ортаётганлиги асосланиб, ил-мий-тадқиқот институтла-ри билан биргаликда тармоқ-ни ривожлантиришга доир тақлифларни ишлаб чиқ-дик. Бу тақлифларни жум-хурият ҳукумати муҳо-кама қилиб, иттифоқ энер-гетика вазирига ва СССР давлат план комитетига ю-борди. Улар мамлакатимиз-нинг 2005 йилгача мўлжал-ланган тўқис-тугал энергетика дастурига кирди, деб ўй-лайман. Бу ерда ишлар бир неча йўналишда олиб бoри-лади. Қурилаётган Талимар-жон ГРЭСи мавжуд қувват-ларга салмоқли хисса бўлиб қўйилади, унинг блоклари 3,2 миллион киловатт электр энергияси ишлаб чиқаришга қодирдир. Янги Ангрэн ГРЭСи қурилиши давом эт-тирилади, бу ерда блоклар со-ни санкизтага етказилади. Сирдарё ва Тахиташ ГРЭС-ларини кенгайтириш, Мубо-рак ТЭЦда турбогенератор ўрнатиш режалаштирилган.

Кичик гидроэлектр стан-циялар имкониетларидан фойдаланиш ҳам кўзда ту-тилмоқда. Сўх, Тўпаланг ва Ҳисорак ГРЭСларининг гене-

ВИШИ АХВОЛ Африка мамла-катларида юзага келган. Бу ерда ўқиб ва ёшнинг ўр-ганиш имкониетидан тўла маҳрум бўлганлар аҳоли-нинг 83—88 фоизини таш-кил этади.

Шуниси диққатга сазовор-ки, жаҳондаги саводсизлар миқдори чор-чочор кун ке-чиратган камбағал киши-лар миқдори билан амалда бир хил — улар 1,166 мил-лион кишини ташкил этади. Қолаверса, сайёранинг ом-мавий саводсизлик қамраб ол-ган раёнолари харитаси ҳам энг камбағал минта-қалар харитасига мос кела-ди.

РИМДА БЎЛИБ ЎТАДИГАН КОНФЕРЕНЦИЯ, дейилади, ЮНЕСКОнинг ахборотида, ушбу муаммонинг қўлами, унинг бошқа масалаларнинг ҳал этилишига боғлиқлиги тўғрисида аниқроқ тасав-вур бериши керак.

МИЛЛИЙ ИБОДАТХОНА ҚУРИБ БИТКАЗИЛДИ

ВАШИНГТОН. 1 октябр, (ТАСС мухбири Игорь Бо-рисенко). Вашингтон мил-лият ибодатхонасига Индия патшадани олиб келинган минг фунтлик оҳан блокни сўнгги тош девор ўрнатили-ди. Ибодатхона 1964 йилда, президент Теодор Рузвельт даврида Вашингтоннинг энг юқори нуқтаси — Сайнт-эблен тепалигида қурила бошлаган эди. Теодор Руз-

ведъ ана шу ибодатхона пойдеворига биринчи гилти-ни қўйган эди. Энди жаҳонда қатталиги жиҳатидан ол-тинчи ўрнида турадиган бу музаам ибодатхона қурили-ши расман ниҳоясига еткази-лиди. Тантанали маросимда сўзга чяққан АКШ прези-денти Жорж Буш миллий юқори нуқтаси — Сайнт-эблен тепалигида қурила бошлаган эди. Теодор Руз-

МИЛЛИЙ ИБОДАТХОНА ҚУРИБ БИТКАЗИЛДИ

НЬО-ЙОРК. (ТАСС мух-бири Сергей КУЗНЕЦОВ). Американин «Вестерн гло-бал партнер» компанияси Қаваказини Қора денгиз со-соҳилидаги Совет кўрот-тириги Сочида меҳмонхона билан ишратгоҳ қуриш ху-сусида шартнома имзола-гани тўғрисида хабар қил-

Янги ўлда «Меҳнат» ишлаб чиқариш кооператив тақил этилганга икки йил бўлди. Қолақ ва ўз-ўзини қоплай олмайдиган цех негизда вуждга келтирилган ана шу янги уюшма ўтган қисқа даврда оёққа туриб, бугунги кунда каттагина фойда қўрмоқда. Бу ерда энгид полиэтилен яншиқлар, қувурлар

ва бошқа маҳсулотлар тайёрланапти. Уюшманин фойдаси ишлаб чиқаришни ривожлантиришга, уй-жойлар қуришга сарфланмоқда.

СУРАТДА: кооперативнинг моҳир иш-чиларини Абдусаттор Жалилов.

Ф. ҚУРБОНБОУВ олган сурет. (ЎзТАГ).

Илгарй Сибирь ва Узоқ Шарқдан келтирилган қундуз терилари ўрнига худди шундай тақчил бўлган қуён ва қоракўл терилар келтирила бошланди. Маҳсу-лот турларининг армандан кўпроги анигиланди. Илгарй ишлаб чиқарилган халқ ис-теъмол моллари қаторига қўй терисидан тайёрланган бош кийимлар, камзуллар қўйилди. Қорхонада санкиз ой давомида 11,8 миллион сўмлик маҳсулот тайёрланди. Бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан анча кўп.

Олимпиаётан фойданин катта қисми завод ходимла-рининг меҳнат ва дам олиш шартларини яхшилашга сарфланмоқда. Касаба уюш-маси комитети ва маъму-риятнинг қарорй билан те-кин понушта жорий этилди, цехларда руҳий дам олиш бурчалари барпо этилмоқ-да, заводдаги энг «зарарли» мўйна хедиха ҳавони тозала-ш системасининг биринчи навбат қурилиши тугалланди.

ИЖАРА НАТИЖАСИ

Наманган вилоятидаги «Гулшан» узумчилик сов-хозининг даромади уч йил ичюда уч баравар кўпайди. Бу хўжалик ижара пудратига ўтганлигининг натижаси бўлди.

Совхозда пайдо бўлган даромаддан ишлаб чиқариш-ни ривожлантириш учун фойдаланишга қарор қилди-лар. Бу ерда уч ой ичюда хашар йули билан вино пунктй қурилди. У хўжа-ликка 250 минг сўмга туш-ди. лойиҳа бўйича эса мил-лион сўмдан кўпроқ туради. Хўжалик экин майдонлари адабларда жойлашганлиги сабабли, бу ерда пахта етиштиришдан наф қўрил-майди. Пахта майдонининг ҳар гектаридан икки минг

Илгарй Сибирь ва Узоқ Шарқдан келтирилган қундуз терилари ўрнига худди шундай тақчил бўлган қуён ва қоракўл терилар келтирила бошланди. Маҳсу-лот турларининг армандан кўпроги анигиланди. Илгарй ишлаб чиқарилган халқ ис-теъмол моллари қаторига қўй терисидан тайёрланган бош кийимлар, камзуллар қўйилди. Қорхонада санкиз ой давомида 11,8 миллион сўмлик маҳсулот тайёрланди. Бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан анча кўп.

Олимпиаётан фойданин катта қисми завод ходимла-рининг меҳнат ва дам олиш шартларини яхшилашга сарфланмоқда. Касаба уюш-маси комитети ва маъму-риятнинг қарорй билан те-кин понушта жорий этилди, цехларда руҳий дам олиш бурчалари барпо этилмоқ-да, заводдаги энг «зарарли» мўйна хедиха ҳавони тозала-ш системасининг биринчи навбат қурилиши тугалланди.

ИҚТИСОДИЁТ ЖАБҲАСИДА

ПОБАБЗАЛЧИЛАР САФИГА

Шўрчидаги мактаблар ва хўша-техника билим юртини бетиран Янгиет ва қизлар гуруҳи Уфа шаҳрига жўнаб кетди, у ерда Бошқирдистон пойабзал бирлашмасида касб тайёргарлигини ўн-дилар. Теэ орада у ерга яна юз киши жўнайд. Пш шундаки, келгуси йилда Шўрчида пойабзал фабри-касининг биринчи навбатини ишта тушириш кўзда тувлан-ган. Бу фабрика Бошқир-дистондаги ҳамкасблар билан биргаликда барпо этил-моқда ва бош қорхонага ярим тайёр маҳсулотларни етказиб беради.

Ҳозирча янги қорхона ма-ҳаллий район Совети ақрати-б берган бинода жойлаш-ди. Келгуси йилдан эса мах-

Илгарй Сибирь ва Узоқ Шарқдан келтирилган қундуз терилари ўрнига худди шундай тақчил бўлган қуён ва қоракўл терилар келтирила бошланди. Маҳсу-лот турларининг армандан кўпроги анигиланди. Илгарй ишлаб чиқарилган халқ ис-теъмол моллари қаторига қўй терисидан тайёрланган бош кийимлар, камзуллар қўйилди. Қорхонада санкиз ой давомида 11,8 миллион сўмлик маҳсулот тайёрланди. Бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан анча кўп.

Олимпиаётан фойданин катта қисми завод ходимла-рининг меҳнат ва дам олиш шартларини яхшилашга сарфланмоқда. Касаба уюш-маси комитети ва маъму-риятнинг қарорй билан те-кин понушта жорий этилди, цехларда руҳий дам олиш бурчалари барпо этилмоқ-да, заводдаги энг «зарарли» мўйна хедиха ҳавони тозала-ш системасининг биринчи навбат қурилиши тугалланди.

